

سوئیفت برای ایران ممنوع برای داعش آزاد!

با وجود آنکه اعضای تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای و برخی از دولتمردان از برقراری سوئیفت در اولین روز اجرای برجام خبر داده بودند، تاکنون چنین اتفاقی رخ نداده است، نکته قابل تأمل اینجا است که گروه تروریستی داعش با این شبکه ارتباط دارد و کشورهای غربی اقدامی در خصوص قطع این ارتباط انجام نداده‌اند!

با وجود آنکه اعضای تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای و برخی از دولتمردان از برقراری سوئیفت در اولین روز اجرای برجام خبر داده بودند، تاکنون چنین اتفاقی رخ نداده است، نکته قابل تأمل اینجا است که گروه تروریستی داعش با این شبکه ارتباط دارد و کشورهای غربی اقدامی در خصوص قطع این ارتباط انجام نداده‌اند!

چند ساعت از اجرای برجام نگذشته بود که بانک مرکزی و به دنبال آن برخی رسانه‌های همسو با دولت ادعا کردند که تحریم سوئیفت لغو شده است، مقامات دولت یازدهم در حالی که روز پس از اجرای برجام مرکز سوئیفت در کشور بلژیک تعطیل بود و امکان هر نوع نقل و انتقال پیام سوئیفتی در این روز میسر نبود از انجام سوئیفت هزار درخواست بانکی سخن گفتند که پس از مشخص شدن نادرست بودن آن، ارسال این سوئیفت‌ها را نمادین دانستند!

اظهارات ضد و نقیض مقامات دولتی ادامه یافت و برخی از مقامات از لغو تحریم سوئیفت خبر دادند و برخی دیگر اعلام کردند که تحریم سوئیفت فعلاً لغو نشده است!

فارغ از اظهارات متناقض مقامات دولتی، شواهد موجود نشان می‌دهد که بعد از اجرای برجام بانک‌های ایرانی باز هم امکان دسترسی به سوئیفت را نخواهند داشت و این بانک‌های خارجی هستند که به عنوان کارگزاری شرایط را برای ایجاد ارتباط با سوئیفت فراهم می‌کنند. اما با توجه به اینکه بر طبق مفاد برجام امکان فوری بازگشت تحریم‌ها (SNAP BACK) با درخواست هر یک از 5 کشور طرف مذاکره با ایران پیش بینی شده و به دلیل آنکه در صورت این اقدام کلیه بانک‌های طرف سوئیفت مجدداً مشمول تحریم و جریمه‌های ناشی از همکاری با ایران می‌شوند، عملاً هیچ یک از آنان تمایل فوری برای همکاری با ایران حداقل در یک سال آتی نخواهند داشت.

درخواست از آمریکا

در پس‌برجام برای

لغو تحریم سوئیفت

علاوه بر این، بر خلاف وعده رئیس کل بانک مرکزی، مدیران بانک‌های مختلف در گفت‌وگو با رسانه‌ها اعلام کردند که تحریم سوئیفت برای بانک متبوعشان لغو نشده است.

مدیران بانک‌های توسعه صادرات، توسعه تعاون، تجارت، پارسیان، مسکن، صنعت و معدن و پست بانک، از جمله افرادی بودند که یا خبر لغو تحریم سوئیفت را تایید نکردند و یا اعلام کردند که بانکشان در دوران تحریم هم امکان اتصال به سوئیفت را داشته است.

در دوران تحریم‌ها بانک‌های کشورمان از طریق بانک‌های چین و کره جنوبی به سوئیفت وصل می‌شدند، اما بعد از اجرای برجام قرار است بانک‌های ما با پرداخت هزینه به بانک‌های اروپایی، آنها را واسطه‌ای برای بهره‌مندی از این ابزار پولی و بانکی قرار دهند، دلیل تأخیر در لغو تحریم سوئیفت هم این است که بانک‌های خارجی حاضر نیستند، ریسک واسطه‌گری برای بانک‌های ایرانی جهت اتصال به سوئیفت را متحمل شوند.

در همین رابطه، محمد جواد ظریف وزیر امور خارجه کشورمان در دوره پس‌برجام و زمانی که برای شرکت در کنفرانس گفت‌وگو با مردم سوریه راهی لندن شده بود از آمریکایی‌ها خواست که تضمین‌های لازم را به بانک‌های اروپایی برای همکاری با بانک‌های ایرانی بدهند.

بعیدی نژاد: سوئیفت، تحریم اولیه آمریکاست

و لغو نمی‌شود

با وجود آنکه یکی از مانورهای تبلیغاتی دولت بلافاصله پس از اجرای برجام اتصال بانک‌های ایرانی به سوئیفت (جامعه جهانی ارتباطات مالی بین بانکی) بود، حمید بعیدی نژاد مدیرکل سیاسی وزارت خارجه در اظهارنظری قابل تأمل گفت: تحریم سوئیفت از تحریم‌های اولیه آمریکاست و قرار نیست طبق برجام لغو شود. از سوی دیگر چون نرم افزار سوئیفت آمریکایی است

بانک‌های ما برای اتصال به آن باید از طریق شرکت‌های واسطه‌ای اقدام کنند. همچنین امکان استفاده از سوئیفت برای همه بانک‌های کشور فراهم نیست و تنها بخشی از بانک‌ها به وسیله یک واسطه، بین شش ماه تا یک سال بعد از اجرای برجام امکان دسترسی به سوئیفت را خواهند داشت. دسترسی داعش به سوئیفت!

اما نکته جالب در خصوص جامعه ارتباطات مالی بین‌بانکی جهانی (سوئیفت) این است که کشورهای غربی هنوز ارتباط بانک‌های ایرانی با این سامانه را برقرار نکرده اما گروه تروریستی داعش همچنان به سوئیفت دسترسی دارد. بر اساس گزارشی که «دویچه وله» آن را منتشر کرده، گروه تروریستی داعش همچنان به سیستم بانکی سوئیفت دسترسی داشته و روزانه میلیون‌ها دلار مبادلات پولی از طریق شبکه بانکی سوئیفت انجام می‌شود. این پایگاه خبری آلمانی در این باره اعلام کرده است: کانال یک تلویزیون سراسری آلمان (ARD) به اطلاعاتی دست یافته است که نشان می‌دهد داعش همچنان می‌تواند از شبکه سوئیفت استفاده کند. وزارت دارایی آلمان نیز این موضوع را تایید و اعلام کرده است: سوئیفت همراه با مرکز نظارت بر آن در بلژیک تلاش می‌کنند که خطرات این دسترسی را تا جایی که می‌شود محدود نگاه دارند.

بنابر اطلاعات سوئیفت شعبه بانک تجارت سوریه در رقه هنوز با سیستم بانکی جهانی متصل است. اما این موضوع روشن نیست که داعش تا چه اندازه از این شعبه استفاده کرده و با آن مبادلات پولی انجام داده است. بانک تجارت سوریه در فهرست تحریم‌های سازمان ملل قرار دارد. اما این بدان معنا نیست که نمی‌تواند از طریق بانک سومی معاملات بانکی خود را انجام دهد.

رالف برینکهاوس، سخنگوی هیئت مدیره کمیسیون مالی به ARD گفته است: برای ما همیشه روشن بود که بانک‌هایی که در محدوده داعش قرار دارند، با بانک‌های جهانی ارتباط دارند.

تلاش اتحادیه اروپا برای بهره‌مندی داعش از سوئیفت

نکته قابل توجه اینجا است که مرکز سوئیفت در بلژیک در صفحه اینترنتی خود نوشته است: سوئیفت بی‌طرف است. سوئیفت تنها زمانی می‌تواند ارتباط یک موسسه مالی را قطع کند که تحریم‌ها توسط قوانین داخلی بلژیک یا اتحادیه اروپا اعمال شود. «گرهارد شیک» سخنگوی حزب سبزها در مجلس آلمان به تلویزیون ARD گفته است که اتحادیه اروپا تاکنون هیچ قدمی برای قطع کردن ارتباطات مالی سوئیفت در مناطق تحت اشغال داعش انجام نداده است. وی تاکید کرده است: به نظر می‌آید کشورهای اتحادیه اروپا که مسئول شبکه سوئیفت هستند، تاکنون به شکل سیستماتیک از امکاناتی که برای قطع مبادلات مالی داعش داشته استفاده نکرده‌اند.

پیشنهاد تحقیرآمیز اتحادیه اروپا به ایران؛ نفت در برابر کالا

در حالی که غرب بی‌شرمانه از دسترسی گروه تروریستی داعش به سوئیفت حمایت می‌کند، با مانع تراشی در برقراری بانک‌های ایرانی به سوئیفت، پیشنهاد تحقیرآمیزی را نیز ارائه داده است.

پایگاه خبری بلومبرگ با اشاره به تحریم‌های مالی غرب علیه ایران گزارش داد در حالی که کانال‌های بانکی اروپا به روی ایران گشوده نشده است این کشور پیشنهاد کرده است در قبال صادرات نفت، فرآورده‌های نفتی از مشتریان اروپایی خود وارد کند. گفتنی است پیش از این، کشورهای غربی پیشنهاد کالا در مقابل نفت را با تحقیر به عراق دوران صدام تحمیل کرده بودند! مصداقی دیگر از اقدامات نقد و وعده‌های نسیه!

در طول مذاکرات هسته‌ای، منتقدان دلسوز به دفعات از روند مذاکرات انتقاد کرده و تاکید کرده بودند که اقدامات نقد دولت ایران در مقابل وعده‌های نسیه طرف غربی، برخلاف مصالح و منافع ملی کشورمان است. حال شواهد نشان می‌دهد که ظاهراً ادعاهای دولت درباره رفع تحریم‌های مالی که تا قبل از انتخابات مجلس چندین مرتبه و از سوی مسئولان مختلف تکرار شده بود، چندان با واقعیت مطابق نیست. در حال حاضر، هیچ یک از بانک‌های اروپایی برای اتصال به سوئیفت و یا بازگشایی ال سی با بانک‌های ما همکاری نمی‌کنند و منتظرند تا آمریکا برای همکاری مجدد با ایران تضمین‌های لازم را به آنها بدهد. در حقیقت، تحریم سوئیفت مصداقی دیگر از اقدامات نقد دولت ایران در مقابل وعده‌های نسیه طرف غربی است.